

X. AGORA

Az Akadémiai Könyvtár Agora programjának célja, hogy életre keltse az értékes és gazdag gyűjteményt és minél szélesebb körben megismertesse azt a nyilvánossággal. A rendezvények, programok sokrétűek, de az a közös mind-egyikben, hogy az Akadémiai Könyvtár nemzeti kulturális örökségét mutatja be úgy, hogy egyúttal erősíti az intézmény kulturális közösségi tér szerepét.

Kiállítások

Nemzetközi jelentőségű az a kiállítás, amelyet a Keleti Gyűjtemény rendezett 2008. tavaszán Hong Kongban *Fascinated by the Orient: Aurel Stein (1862-1943)* címmel.

A kínai magyar évad („Szabadság, szerelem”) alkalmából, egy hongkongi alapítvány támogatásával, 2008. március 17. és május 4. között a Keleti Gyűjtemény Hongkong legrangosabb múzeumában (University Museum and Art Gallery) rendezett nagyszabású kiállítást Stein Aurél életéről és munkásságáról. E kiállítás különös hangsúlyt helyezett Stein magyar szellemi háttérének, a korabeli Pestnek, az Akadémiának, az Akadémiai Könyvtárnak, illetve a magyar keletkutatásnak a bemutatására is. A több mint 180 fotót, térképet és kéziratot tartalmazó tárlat Stein Aurél eredeti ill kínaira fordított műveiből történt válogatással egészült ki a hongkongi egyetem ill. egy helyi magángyűjtemény révén. A kiállítást mintegy ötezren tekintették meg. Tekintettel a rendkívül jó visszhangra, a hongkongi szponzor vállalta, hogy az anyagot kint raktározza abban a reményben, hogy az elkövetkezendő években Kína más városaiban is bemutatásra kerülhet.

Ugyancsak tavasszal a Könyvtár Vasarely termében a 40 éves Néprajzi Kutatóintézet mutatkozott be. A tárlaton gyógyítók, sámánok és lámák nyomába eredhetünk, az Intézet hazai és egyetemes (afrikai, ázsiai) néprajzi kutatómunkájába nyerhetünk betekintést.

„**Kultúrák találkozása**” című kiállítást 2008. március 6-tól - március 27-ig láthatták az érdeklődők.

2008. március 20-n az MTA Képes termében „A Selyemút rejtett kincsei” c. kiállításához kapcsolódóan angol nyelvű előadásokra került sor a régészeti ásatások során feltárt anyag restaurálásáról, a hamisítványok kiszűréséről, és az írás elemzéséről. Előadók: Prof. Enami Kazuyuki, Sakamoto Shouji és Dr. Galambos Imre.

Vigyázó Ferenc emlékére 2008. ápr. 16 - máj. 20. között az MTA Művészeti Gyűjteményében a Kézirattár kiállítása volt látható. A Vigyázó családra vonatkozó dokumentumok, kották, kódexek, ösnyomtatványok és RMK-kötetek bemutatása, az anyag válogatása, előadások tartása a kiállításához kapcsolódó konferencián Körmeny Kinga, Mázi Béla és Rozsondai Marianne áldozatos munkájának eredménye.

A 2008. november 24-én az MTA-ban rendezett *Mongol kutatás Európában* konferenciához kapcsolódóan két tárlóban mutattunk be válogatást a Keleti Gyűjtemény mongol kézírataiból.

Mind a Keleti Gyűjtemény, mind a Kézirattár számos dokumentumot kölcsönzött az év során más intézmények kiállításaihoz, az Országos Széchényi Könyvtárnak, a Petőfi Irodalmi Múzeumnak, a Magyar Nemzeti Múzeumnak, a Budapesti Történeti Múzeumnak, többek között.

Könyvbemutatók

2008. január 21-én a Keleti Gyűjtemény török kézíratainak katalógusát (İsmail Parlatur, György Hazai, Barbara Kellner-Heinkele: *Catalogue of the Turkish Manuscripts in the Library of the Hungarian Academy of Sciences*, Budapest: MTA, 2007) mutatta be Hazai György akadémikus az MTA I. osztályának ülésén.

Az április végén megrendezett Nemzetközi Könyvfesztivál Könyvtáros Klubjában négy munkatársunk mutatkozott be önálló kötetével:

„Árral szemben” **Dr. Babus Antal** irodalomtörténésszel, az Akadémiai Könyvtár kézirattárosával legújabb esszékötetéről beszélgetett Pécsi Györgyi, József Attila-díjas kritikus.

„Ország egyetem nélkül” Könyvhasználat, egyetemjárás és értelmiségi életpályák a középkori Magyarországon. **Dr. Körmendy Kingával**, az Akadémiai Könyvtár kéziratárásával beszélgetett a hazai művelődéstörténet több területét érintő kutatásairól Madas Edit irodalomtörténész, az MTA doktora.

„De jót utazunk!” **Isztray Botond** íróval, az Akadémiai Könyvtár könyvtárossal beszélget Miklóssy Endre építész-eszmetörténész beszélgetett. Közreműködik: Mach András versmondó.

Munkára fogni az abszurdot? **Tatár Sándor** költővel, az Akadémiai Könyvtár munkatársával beszélgetett verseiről Lackfi János költő.

Gábor Dénes gyermekkori vázlatfüzetét ünnepélyes keretek között, adományozási okirat aláírásával egybekötött emlékülésen vehette át a könyvtár főigazgatója Mrs. Janet Kitchen adományozótól, Gábor Dénes egyik örökösétől. A Magyar Tudományos Akadémia Félköríves termében 2008. június 5-én délután 15 órai kezdettel az alábbi előadások hangzottak el: Németh József: A Szemere utcától a világhírig; Gordos Géza: Személyes emlékek Gábor Dénesről; Janet Kitchen: A vázlatfüzet bemutatása.

További programjaink kronológiai sorrendben:

2008. szeptember 24. 16.00-18.00 MTAK Vasarely-terem

Könyvbemutató és előadás

Szirmay Gábor okleveles mérnök, térképész mutatta be a ***Kogutowicz – levelek, térképek*** című könyvet.

Dr. Kisari Balla György, a könyv szerzője, Kogutowicz Manó életútjáról tartott vetítéssel egybekötött előadást.

A rendezvény ideje alatt két tárlóban nézhették meg a látogatók Kogutowicz munkásságáról, életútjáról készült képeket, valamint Kisari Balla György eddigi munkáit.

A 19. század legnagyobb magyar kartográfusa tiszteletére rendezett programra Kogutowicz Manó halálának századik évfordulója alkalmából került sor. A helyszínen 50%-os kedvezménnyel vásárolhatták meg a résztvevők a bemutatott könyvet.

Részvétel: 45 fő

2008. október 1. 16.30-18.00 MTAK Vasarely-terem

Könyvbemutató és előadás

Dr. Dobrovits Mihály tudományos kutató mutatta be Erdélyi István: *Régészek a világ tetején* című könyvét.

Prof. Erdélyi István régész-muzeológus „Stein Aurél nyomdokain” címmel tartott vetítéssel illusztrált előadást.

A Vasarely-teremben két tárlóban voltak elhelyezve Erdélyi István munkái, Stein Auréllal kapcsolatos emlékei, utazásai során készített fotói.

A helyszínen a résztvevők kiadói áron vásárolhatták meg a bemutatott könyvet.

Részvétel: 40 fő

2008. november 12. 14.00-16.00 MTA Kisterem

Az Akadémiai Könyvtár új digitális gyűjteményei kapcsán az alábbi előadások szerepeltek a meghívóban:

Kaufmann Dávid és gyűjteménye – előadó: **Raj Tamás** főrabbi,

Stein Aurél: „A Kelet bűvöletében” – előadó: **Prof. Wojtilla Gyula.**

A rendezvényen a meghirdetett előadókon kívül **dr. Bogyai Katalin**, az OKM nemzetközi szakállamtitkára beszélt a kínai magyar évad jelentőségéről, a Keleti Gyűjtemény Hongkongban megrendezett sikeres kiállításáról: *Fascinated by the Orient: Aurel Stein (1862-1943)*.

Részvétel: 100 fő

2008. november 18. 11.00-12.30 Goethe Intézet

Digitális Goethe-kalendárium

A Goethe Intézet és az Akadémiai Könyvtár közös sajtóbemutatója

Résztvevők:

Dr. Gabriele Gauler, a Goethe Intézet igazgatója

Prof. Náray-Szabó Gábor, az MTAK főigazgatója

Dr. Nagy Márta, a Goethe Intézet kulturális szakreferense

Részvétel: 30 fő

2008. november 19. 16.00-19.00 MTAK Vasarely-terem

Emlékezés és tárlóavatás dr. Rózsa György tiszteletére

Megemlékezést tartottak: **Prof. Vámos Tibor**, **dr. Tamás Pál** szociológus, **dr. Sebestyén György** egyetemi tanár és **Bánhegyi Zsolt**, az MTAK osztályvezetője

Az emlékülést követően **Prof. Náray-Szabó Gábor**, az MTAK főigazgatója felavatta Rózsa György tárlóját, amely az MTAK előterében került elhelyezésre.

Részvétel: 55 fő

2008. december 12. 10.00-16.00 MTA III. emeleti előadóterem

Magyar László emlékülés és könyvbemutató

Az MTA tudományos ülészakájához kapcsolódó rendezvény díszvendége **Vahekeni, João Miguel**, Angola magyarországi nagykövete volt, aki köszöntőt és nyitó előadást tartott. További előadók: **Santos, Maciel**, a Porto Egyetem professzora, **Mázi Béla**, az MTAK főkönyvtárosa, **Sebestyén Éva** néprajzkutató, **Fluck Dénes** mérnök, **Borsos Balázs**, az MTA Néprajzi Kutatóintézetének tudományos igazgatója, **Bába Imre** térképész-történész és **Szilasi Ildikó** antropológus voltak. **Rozsondai Marianne**, az MTAK Kézirattárának vezetője moderátori tisztet töltött be, **Sárkány Mihály**, az MTA Néprajzi Kutatóintézet Etnológiai Osztályának vezetője pedig zárszavában értékelte szakmailag a konferenciát.

Vojnits András Afrika-kutató két, Magyar Lászlóval foglalkozó könyvet mutatott be, amelyek szerkesztésében, illetve létrehozásában **Sebestyén Évának** volt nagy szerepe:

Magyar László útinaplói és levelei Afrika belsejéből (MTAK – Balassi K.)
Kaland és kutatás Afrikában – Magyar László életrajza (Eötvös K.)

A könyveket a helyszínen kedvezményesen meg lehetett vásárolni.

A rendezvény ebédszünetében az MTA Könyvtára Vasarely-termében és előterében az **Afrikai Magyar Egyesület** látta vendégül a résztvevőket.

Részvétel: 100 fő

2008. december 17. 15.00-16.30 MTAK Olvasóterem

Könyv-örökbefogadási ünnepség

Örökbefogadók:

Bogyai Katalin, az OKM nemzetközi szakállamtitkára (The first quarto of Romeo and Juliet);

Náray-Szabó Gábor, az MTAK főigazgatója (A fáraók földjének Nobel-díjasa);

Votisky Zsuzsa, a Typotex ügyvezető igazgatója (A tudomány határai).

A rendezvényen **Kónya István** lantművész reneszánsz zeneműveket játszott. A Pannonia Női Borlovagrend nagymestere, **Keményné Koncz Ildikó** a magyarországi borkultúráról tartott ismertetést, amelyet borkóstoló követett.

Részvétel: 40 fő